

příjmů zajišťujících jí potřebnou výživu. Okolnost, zdali osoba nárok na důchod činící měla dostatečného majetku anebo je-li výživa její dostatečně zajištěna, jest otázkou skutkovou.

V tomto případě měl úřad dostatečný podklad pro svůj závěr, že nejsou zde dány podmínky pro nárok na důchod předků ve správních spisech.

Dle zprávy notariátu v S. pozůstává majetek ze 4½ jiter pozemků a z domu a obnáší příjem za samostatné hospodářské činnosti ročně 2000 Kč, dále má stěžovatelka mimo zemřelého syna Ondřeje a 14letou dceru Marii ještě 20letou dceru Janu, 18letého syna Adama a 24letého syna Jana, kteří dle zmíněné zprávy přispívají k její výživě.

Vyslovil-li vzhledem k této skutkové podstatě žalovaný úřad, že nelze předpokládati, že zemřelý syn Ondřej podstatně stěžovatelku podporoval a také nelze předpokládati, že by ji podporoval i nyní, vycházel zřejmě z předpokladu, že výživa stěžovatelky jest zajištěna i bez podpory zemřelého syna a to vzhledem ke skutkovým okolnostem svrchu uvedeným.

Poněvadž Nejvyšší správní soud jest na skutkovou podstatu, o níž správní úřad svoje rozhodnutí opřel, vázán a neshledal vad v §u 6, odst. 2, zákona vytčených (což v daném případě se nestalo), slušelo stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález Nejvyššího správního soudu z 19. září 1927, č. 19149/27; srv. též nář. N. s. s. z 8. června 1926, č. 12104, off. sb. č. 5750-A, uveř. též v Soc. Revui roč. 1926, str. 425.)

Přihláška o důchod je platná jedině, byla-li podána u příslušného úřadu. — Zemský úřad pro péči o válečné poškozence odmítl přihlášku vdovy po zemřelém vojínu, podanou dne 8. října 1924, pro opožděné podání a ministerstvo sociální péče rozhodnutí to potvrdilo z důvodů první stolice.

Nejvyšší správní soud zamítl stížnost jako bezdůvodnou s tímto odůvodněním:

Žalovaný úřad právem odmítl přihlášku stěžovatelčiny pro opoždění, ježto byla podána po 31. prosinci 1923, totiž dle spisů dne 8. října 1924, neboť zákon č. 146/23 stanovil v §u 1, že dodatečné přihlášky mohou býti podány do 31. prosince 1923. Ta lhůta nebyla dále prodloužena zákonným předpisem a nemůže býti povoleno ani navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty, když zákon toho výslovným předpisem nepřipouští. Z toho ale jde, že úřad nemůže přijati přihlášku po uplynutí poslední zákonitě lhůty podanou, ani kdyby tu byly okolnosti ospravedlňující zmeškání lhůty.

Námítka stěžovatelkou vznesená, že bydlí na samotě více kilometrů od Prešova vzdálené a že o tom, že doba k přihlášce končila koncem roku 1923, vědomosti neměla, jest proto bezdůvodná, ježto, je-li zákon řádně vyhlášen, nemůže se nikdo omlouvatí tím, že mu nebyl znám.

Tvrzení stěžovatelčino, že obrátila se v řádné lhůtě se svou žádostí na úřady, byla však bez sepsání zápisnice odmrštěna, nemá opory ve spisech, stěžovatelka ostatně netvrdí, že by byla u příslušné úřadovny podala před 31. prosincem 1923 písemnou přihlášku náležitě doloženou, jak ustanovuje odst. 1. a 5. §u 26 zákona č. 142 z r. 1920.

Nejvyšší správní soud je povolán zkoumati jen, zda naříkané rozhodnutí neodporuje zákonu, nemůže však bráti v úvahu ohledy equity. Proto jsou bezvýznamny vývody stížnosti, jimiž se dovozuje, že stěžovatelka beze své viny stanovenou lhůtu zmeškala.

Že by byla nezvěstnost manžela stěžovatelčino stala se stěžovatelce známou v době kratší jednoho roku před podáním přihlášky, t. j. před 8. říjnem 1924, a že by tedy ještě nebyla uplynula lhůta 1 roku stanovená

v § 28, odst. 2. zák. č. 142/1920, stěžovatelka ani v řízení správním netvrdila.

Bylo proto stížnost zamítnouti jako bezdůvodnou.

(Nález Nejvyššího správního soudu ze dne 19. září 1927, č. 19150/27.)

D o d a t e č n á p ř i h l á š k a. — Naříkaným rozhodnutím nepovolilo ministerstvo sociální péče, nedocílivši souhlasu ministerstva financí, dodatečnou přihlášku o důchod vdovský a sirotčí, poněvadž smrt manžela žadatelčina nenastala následkem choroby získané neb zhoršené za okolností pod č. 1 až 3, §u 1 zák. č. 146/23 Sb. z. a n. uvedených.

O stížnosti uvážil Nejvyšší správní soud toto:

Stěžovatelka podala jedinou přihlášku o důchod vdovský a sirotčí a to dne 17. března 1922 u okresní úřadovny v Mostě. O přihlášce té bylo dvakrát rozhodnuto: po prvé výměrem zemského úřadu ze 17. února 1923, č. 10618, jímž přihláška byla odmítnuta z důvodu, že podána byla po lhůtě zákonem č. 310 Sb. z. a n. z r. 1921 stanovené, dnem 31. prosince 1921 uplynulé. Proti tomuto výměru stěžovatelka podle spisů nepodala odvolání k ministerstvu sociální péče.

Po druhé rozhodl o téže přihlášce žalovaný úřad naříkaným rozhodnutím jako o přihlášce dodatečné s hlediska §u 2 zákona ze 4. července 1923, č. 146 Sb. z. a n., a vyslovil, že se vdově nepovoluje dodatečná přihláška o důchod vdovský a sirotčí, poněvadž smrt manžela žadatelčina nenastala následkem choroby získané nebo zhoršené za okolností pod č. 1. a 3. §u 1 zák. č. 146/23 Sb. z. a n., uvedených.

Ve stížnosti k tomuto soudu namítá nyní stěžovatelka, že podala přihlášku a žádost o důchod vdovský a sirotčí již v roce 1921 v prosinci, a to úředníku úřadovny pro válečné poškozence.

Okolnost, že podala přihlášku úředníku, neuplatňovala stěžovatelka ve správním řízení, jest tedy námitka v tom směru dle §§ 5 a 6 zák. o správním soudě, nepřipustna, námitka ta jest jinak jen opakováním tvrzení ve správním řízení, jež bylo vyvráceno úředním šetřením, jímž bylo zjištěno, že písemná přihláška o důchod podána byla u okresní úřadovny teprve dne 17. března 1922.

Dále namítá stížnost, že se na jejího druhá vztahuje ustanovení §u 1, č. 1, zák. ze 4. července 1923, č. 146 Sb. z. a n. Tím namítá, že její přihláška měla býti posouzena dle zmíněného předpisu a že měla býti přijata jako přihláška dodatečně po rozumu § 1 zák. č. 146/23, podaná. Námitka ta není důvodná, poněvadž o přijetí dodatečné přihlášky ve smyslu §u 1 zák. č. 146/23, rozhodovati v I. stolici povolán jest dle §u 30 zák. č. 142/1920, zemský úřad pro válečné poškozence, úřad ten však takového výroku nevydal a vydati nemohl, poněvadž rozhodoval o podané přihlášce v době před vydáním zákona č. 146 ex 1923 a neměl podnětu, aby za účinnosti tohoto zákona znovu rozhodoval, ježto stěžovatelka novou přihlášku o ustanovení §u 1 posléze citovaného zákona opřenou nepodala.

V důsledku toho neměl ani žalovaný úřad podnětu, aby jako úřad II. instance rozhodl o přípustnosti přihlášky s hlediska §u 1 zák. č. 146/1923.

Stížnost není důvodna však ani pokud vytýká, že odmítnutím přihlášky byl porušen předpis §u 2, zákona č. 146 ex 1923, pokud se týče nárok stěžovatelčin na přijetí přihlášky dodatečně v předpisu tom založený.

Podle zmíněného předpisu nepřísluší však stěžovatelce a jejím dětem na povolení dodatečné přihlášky právní nárok, nýbrž rozhoduje o tom na základě volného uvážení ministerstvo sociální péče v dohodě s ministerstvem financí. Tento právní názor vyslovil Nejvyšší správní soud již v nálezu ze dne 16. června 1925, č. 12190/25, trvá na něm a poukazuje dle §u 44 jedn. řádu, na důvody tohoto nálezu. Nemá-li však stěžovatelka právního nároku na povolení dodatečné přihlášky, nebylo naříkaným rozhodnutím porušeno žádné její právo subjektivní a jest proto její stížnost